

Bemærkninger til forslaget.

Almindelige bemærkninger.

I. Indledning.

Under behandlingen i folketinget af forslaget til den gældende lov om sundhedsplejerskeordninger blev der fra flere sider fremsat ønske om, at sundhedsplejerskeordninger blev gjort obligatoriske i alle landets kommuner. Tanken herom måtte imidlertid opgives, da antallet af sygeplejersker med den nødvendige uddannelse som sundhedsplejerske ikke var tilstrækkeligt. Med henblik på senere overvejelser af dette spørgsmål blev det i loven bestemt, at loven skulle tages op til revision i folketingsåret 1967-68.

I folketingsåret 1970-71, til hvilket tidspunkt lovens optagelse til revision i mellemtiden var blevet hensludt, stod det imidlertid klart, at antallet af nyuddannede sundhedsplejersker fortsat langt fra var tilstrækkeligt til at dække behovet under en egentlig obligatorisk ordning. Gennemførelsen af de forslag vedrørende en ændret tilrettelæggelse af sundhedsplejerskernes arbejdsområde og ordningernes administrative organisation, der indeholdes i den nedenfor i afsnit II omtalte betænkning fra 1970, afgivet af et af sundhedsstyrelsen nedsat udvalg, havde en så nøje sammenhæng med blandt andet spørgsmålet om hjemmesygeplejerskernes fremtidige arbejdsområde, at indenrigsministeriet fandt det rettest at afvente resultatet af udvalgets overvejelser vedrørende hjemmesygeplejeordningens forhold. På denne baggrund blev fristen for lovens revision udskudt til folketingsåret 1972-73.

II. Betænkningen vedrørende sundhedsplejerskeinstitutionen.

Som omtalt i indledningen afgav det af sundhedsstyrelsen nedsatte udvalg vedrørende revision af sundhedsplejerske- og hjemmesygeplejerskeordningen betænkning i 1970 (Betænkning nr. 573/70). Udvalget, der var nedsat i 1967, havde fået til opgave — på baggrund af erfaringerne fra nogle af sundhedsstyrelsen iværksatte forsøgsordninger med behovspræget sundhedspleje — at overveje og stille forslag til sundhedsstyrelsen om sundhedsplejerskernes fremtidige virksomhed, samt at overveje spørgsmålet om sundhedsplejerskevirksomhedens forhold til andre områder indenfor sundheds- og sygeplejen. Blandt andet på baggrund af den nøje sammenhæng med hjemmesygeplejens virksomhedsområde og administrative tilrettelæggelse anmodede

sundhedsstyrelsen i 1969 udvalget — suppleret med nogle særligt sagkyndige på hjemmesygeplejeområdet — om tillige at overveje den fremtidige hjemmesygeplejevirkosomhed, herunder specielt virksomhedens relation til andre områder indenfor social- og sundhedssektoren. Betænkning herom afgav udvalget i juni 1972 (Betænkning nr. 648/72).

Siden de første sundhedsplejerskeordninger indførtes i medfør af lov nr. 85 af 31. marts 1937 om bekæmpelse af sygelighed og dødelighed blandt børn i deres første leveår, er sundhedstilstanden blandt spædbørn blevet væsentligt forbedret. Dette forhold har blandt andet givet sig udslag i, at spædbørnsdødeligheden i perioden 1936-40 til 1970 er faldet fra 60,0 pro mille til 14,2 pro mille. På denne baggrund og på baggrund af de erfaringer, der er indvundet fra en række kommuner, hvor man har etableret sundhedsplejerskeordninger med en utraditionel arbejdstilrettelæggelse, foreslår udvalget blandt andet, at sundhedsplejerskernes arbejde i højere grad, end det er tilfældet idag, tilrettelægges som en behovspræget service. Det er således udvalgets opfattelse, at de rutinemæssige besøg sundhedsplejersken idag aflægger hos alle børn i første leveår, bør erstattes af en smidigere ordning, hvor alle børn tilses den første tid efter fødslen, men hvor tilsynet derefter indtil skolealderen koncentrerer sig om de børn, hvis sundheds- eller miljøproblemer gør fortsat sundhedsplejersketilsyn ønskeligt.

Med henblik på at øge de gravides forståelse af betydningen af de forebyggende helbredsundersøgelser, der i medfør af lov om svangerskabshygigje og fødselsbistand ydes kvinder ved læge og jordemoder og med henblik på at skaffe sundhedsplejersken kendskab til familiens eventuelle behov, foreslår udvalget, at sundhedsplejersken aflægger besøg hos gravide nogen tid før fødslen.

Udvalget lægger endvidere vægt på, at det vil være en fordel, at en sundhedsplejerske, der har fulgt et barn i småbørns- og spædbørnsundhedsplejen, følger det samme barn i skolesundhedsplejen, således at sundhedsplejerskens forhåndskendskab udnyttes, og således at der sikres kontinuitet i vejledningen overfor undervisningspligtige børn, hvorved en iværksat medicinsk og social behandling lettere vil kunne følges op. Udvalget anbefaler derfor, at sundhedsplejen — i det omfang det er praktisk muligt — tilrettelægges som en kontinuerlig småbørns- og skolesundhedsplejerskeordning.